

E-BOOK TRENDS VRIJWILLIGE INZET 2023

VOORWOORD

Afgelopen maand verschenen er maar liefst 24 persberichten over een vrijwilligerstekort, of zelfs het stoppen van een activiteit of vereniging. Dit geeft het belang van strategisch nadenken over vrijwillige inzet op wel aan...

Slim van je dat je dit e-book er dus nu bij pakt. Niet omdat er geen vrijwilligers meer zijn (in 2022 werden er op NLvoorelkaar 11% meer nieuwe accounts aangemaakt dan ooit!), maar omdat de vraag hard stijgt. Vergrijzing, bezuinigingen, vluchtelingen crisis, klimaatcrisis, gasprijzen... vanuit alle kanten wordt er een groter beroep gedaan op onze samenleving. De 'traditionele' vrijwilliger wordt zo met overbevissing bedreigd maar er is nog steeds een groot onbenut potentieel bij de 'kweekvis'-vrijwilligers (zie de *Science Talk* van prof. dr. Lucas Meijs verderop). Dit is hét moment voor actie dus!

Met NLvoorelkaar inspireren we iedereen iets goeds te doen met hun tijd en talent. Onze platformen op maat vormen zowel de vijvers om kant & klare vrijwilligers uit te vissen, de kweekvijvers voor de toekomst van vrijwillige inzet als de 'plankton', nieuwe spontane vormen van goed-doen en de voedingsbodem van veel soorten vrijwilligersenergie.

We nodigen je dan ook uit om hier gebruik van te maken. Speel met dit e-book in op de laatste trends, doorgrond wat vrijwilligers écht willen en maak gebruik van slimme techniek(en) om het komende jaar weer of méér impact te maken. Plaats gratis vrijwilligersvacatures op ons platform, deel dit e-book met anderen en denk aan ons als je nóg meer vrijwillige inzet wil realiseren. We vertellen graag meer over onze platformen en activatiecampagnes op maat voor vrijwilligerscentrales, gemeenten, bedrijven en meer.

Ik wens je veel leesplezier met alweer de 9^e editie van dit onderzoek en e-book waar meer dan 200.000 deelnemers en 17.273 respondenten aan hebben bijgedragen!

ANNE VAN ROOSMALEN

Marketing & community NLvoorelkaar

PS: Delen op social media vinden we leuk, een linkje naar [NLvoorelkaar.nl](https://nlvoorelkaar.nl) of onze socials wordt enorm gewaardeerd.

INHOUD

WIST JE DAT feiten over vrijwillige inzet	4
TRENDS VRIJWILLIGE INZET meest en minst populair vrijwilligerswerk, groeiers, dalers en verschillen tussen groepen	5
DIT WILLEN VRIJWILLIGERS om meer te kunnen doen in 2023	11
VRIJWILLIGERSTEKORT of toch niet met slimme tactieken?.....	14
6X SLIM WERVEN	17
BELEMMERINGEN & VERSCHILLEN bij de uitvoer van werkzaamheden rondom vrijwillige inzet	18
DIT DOEN ORGANISATIES IN 2023 voor meer vrijwilligerscapaciteit.....	21
TIP GUIDE VOOR MEER VRIJWILLIGERS gevonden worden, schrijftips, slimme tools, jongeren en bedrijven betrekken, goede timing en meer.....	22
MACRO TRENDS VRIJWILLIGE INZET in Nederland	28
SOCIALE IMPACT 2022/2023 meer inzet per persoon, op (bijna) alle SDG impactgebieden, jongere vrijwilligers, minder eenzaamheid en meer	29
SCIENCE TALK MET LUCAS MEIJS	33
OVER dit onderzoek & NLvoorelkaar	35

FACTS

31% DOET MEER

Vrijwilligerswerk na het aanmaken van een account.

20% IS 25 JAAR OF JONGER

Het is al jaren een 'trend': op onze platformen voor vrijwillige inzet is 20% van de vrijwilligers 25 jaar of jonger en 50% 40 jaar of jonger.

51 DAGDELEN PER JAAR

Onze platformdeelnemers zeggen gemiddeld 51 dagdelen per jaar te vrijwilligen.

37% MEER HULP NODIG IN 2023

In 2023 verwacht 37% van de hulpvragers meer hulp nodig te hebben vs 19% minder hulp dan afgelopen jaar.

36% MEER VRIJWILLIGE INZET

In 2023 denkt 36% van de vrijwilligers meer te vrijwilligen vs 9% minder dan afgelopen jaar.

47% MATCH

47% van de contacten gelegd via het platform leidt tot een succesvolle match.

36% NIEUWE VRIJWILLIGERS

36% vrijwilligt door het platform voor het eerst.

50% VAN DE HULPVRAGERS

Noemt het platform '(erg) noodzakelijk' om de vrijwillige hulp te vinden die nodig is.

59% VAN DE ORGANISATIES

die het platform gebruiken om vrijwilligers te werven noemt het platform '(erg) noodzakelijk'.

3,9 MATCHES PER PERSOON

Het gemiddeld aantal matches per platformdeelnemer.

HAPPY TO HELP, (DIT) VRIJWILLIGERSWERK IS POPULAIR

Met jaarlijks ruim 140.000 matches tussen vraag en aanbod, 27.000 nieuwe vrijwilligersvacatures en het hulpaanbod van meer dan 100.000 vrijwilligers biedt de 'big data' van vrijwilligersplatform NLvoorelkaar een interessant inkijkje in wat op dit moment populair is én waar we trends zien ontstaan.

11% MEER VRIJWILLIGERS

Het afgelopen jaar meldden zich **11% meer nieuwe vrijwilligers** aan op NLvoorelkaar dan in 2021. Een duidelijke trend die tegen de markt in lijkt te gaan (zie p.14 'Tekort').

Ook duidelijk is dat 'de' vrijwilliger al jaren niet meer bestaat. Wat kranten en andere media hardnekkig 'de moderne vrijwilliger' blijven noemen, is de normale standaard geworden: een palet van grote en kleine vrijwilligersbijdragen in allerlei vormen. Nederlanders gaan voor impact; veel, vaak en overal >>

TOP 5 CATEGORIEËN MET DE MEESTE MATCHES

In 2022 werden op de platformen meer dan 140.000 matches gemaakt tussen mensen die iets goeds wilden doen en mensen of organisaties op zoek naar vrijwillige hulp. We spreken van een match als een vrijwilliger reageert op een vacature/hulpvraag. **Dat is 20% meer dan 2021.**

Deze categorieën vrijwilligerswerk vragen/vacatures waren het meest populair (let op: matches kunnen in max 3 categorieën tegelijkertijd vallen, dit bepaalt de vraagplaatser):

1. **Maatjes & buddy's/gezelschap:** eenzaamheid staat helemaal alleen aan de top. In deze categorie werden ruim 41.000 matches gemaakt. Dat is 20% meer dan in 2021. Ruim 55% van alle matches vallen in deze categorie.
2. **Taal & lezen:** 42% van alle matches werd in deze categorie gemaakt. Dat zijn ruim 31.500 matches, 12% meer dan in 2021.
3. **Erop uit:** 31.000 matches in 2022, 13% meer dan in 2021. 41% van alle matches valt in deze categorie.
4. **Activiteitenbegeleiding:** bijna 29.000 matches in 2022, 12% meer dan in 2021.
5. **Vluchtelingenondersteuning:** 38% van de matches valt in deze categorie. Dat zijn zo'n 28.500 matches, 17% meer dan vorig jaar.

TOP 5 SNELSTE STIJGERS

Deze categorieën vrijwilligerswerk vragen/vacatures groeiden het hardst (let op: matches kunnen in max 3 categorieën tegelijkertijd vallen, dit bepaalt de vraagplaatser):

1. **Inzamelacties:** 651% meer dan in 2021, hier zijn bijna 5.000 matches op gemaakt. Deze categorie is relatief nieuw (sinds 2021) maar groeit hard.
2. **Bar & kantine:** 11.5000 matches, 21% meer dan in 2021.
3. **Maatjes & buddy's/gezelschap:** niet alleen de grootste met ruim 41.000 matches, ook een snelle stijger met 20% meer dan 2021.
4. **Maaltijden & koken:** 18% meer dan in 2021 met ruim 19.500 matches die in deze categorie vallen.

5. **Klussen & techniek:** bijna 11.000 matches, 17% meer dan in 2021.

TOP 5 GROOTSTE DALERS

Leuk: er is geen enkele categorie vrijwilligerswerk waar minder matches op zijn gemaakt dan in 2021. Daarom kijken we hier naar de categorieën met de minste groei:

1. **Financieel & juridisch:** Met bijna 5.000 een kleine categorie en niet zo populair met maar 3% groei t.o.v. 2021.
2. **Huisdieren:** een relatief populaire categorie met ruim 20.000 matches maar het aantal vacatures is beperkt en dus zie je weinig groei: 4% meer dan in 2021.
3. **Vervoer:** 6% meer matches op gemaakt, dat zijn er ruim 11.000.
4. **Boodschappen:** hetzelfde beeld als bij huisdieren – is erg populair met meer dan 23.000 matches maar er is meer animo dan vraag en dus groeit deze categorie met 'slechts' 6% t.o.v. 2021.
5. **Bestuur & strategie:** de categorie die steeds moeilijker in te vullen is boekt toch nog wel wat groei: bijna 8.000 matches en dat is bijna 7% meer dan vorig jaar.

**FIJN DAT ER ZOVEEL
VERSCHILLENDE MOGELIJKHEDEN
VAN VRIJWILLIGERSWERK ZIJN EN
DUS DAT JE WEINIG MOEITE HOEFT
TE DOEN OM IETS LEUKS TE VINDEN**

INSCHATTING BEPAALT MATCH

Matches worden op onze platformen gemaakt op zowel vraag (vrijwilligersvacatures, hulpvragen van particulieren, maatjesverzoeken, buurtinitiatieven etc.) als hulpaanbod (wat vrijwilligers aangeven dat ze willen doen). Een match is een verstuurde reactie op vraag of aanbod. Daar gaat een inschatting aan vooraf. De reageerder moet het gevoel hebben dat de vraag of aanbod matcht met zijn voorkeuren en wensen qua afstand, persoonlijke klik, agenda, kennis en kunde en meer.

Dat is natuurlijk lang niet altijd het geval. **Gemiddeld wordt vraag en aanbod op onze platformen zo'n 1.600 keer bekeken.** Dat is behoorlijk veel. Vervolgens wordt er echter 'maar' gemiddeld op 50% van alle vragen en vrijwilligersvacatures gereageerd. Van de vragen met reactie, krijgt de helft zelfs 2 of meer reacties van geïnteresseerde vrijwilligers. Je ziet het belang van een goede vacaturetekst dus duidelijk terug: die kan de inschatting 'is dit misschien iets voor mij' enorm beïnvloeden en dus voor wezenlijk meer vrijwilligers zorgen. Verderop in de Tip Guide delen we een aantal tips hoe je een goede wervende tekst schrijft.

Als we willen weten wat populair is, moeten we dus niet alleen kijken naar matches, maar ook naar het hulpaanbod van vrijwilligers want dat weerspiegelt de directe interesse.

In 2022 is er iets meer dan 18.500 keer een nieuw vrijwillig aanbod geplaatst door vrijwilligers. Dat komt boven op de ruim 95.000 vrijwilligers die al een aanbod geplaatst hadden.

TOP 5

TOP 5 CATEGORIEËN HULPAANBOD

Deze categorieën zijn het meest gekozen (let op: vrijwilligers kunnen onbeperkt categorieën aanvinken):

1. **Gezelschap/maatjes en buddy's:** ruim 8.000x aangevinkt, evenveel als vorig jaar. 43% van al het hulpaanbod valt in deze categorie, bijna de helft van iedereen die iets goeds wil doen!
2. **Taal & lezen:** bijna 6.000x gekozen, 3% minder dan in 2021.
3. **Erop uit:** een dikke 5.500x gekozen, wel 7% minder dan in 2021.
4. **Vluchtelingenondersteuning:** bijna 5.500x, 1% meer dan in 2021.
5. **Activiteitenbegeleiding:** bijna 5.400x gekozen, 8% minder dan in 2021.

TOP 5 SNELSTE STIJGERS HULPAANBOD

Deze door vrijwilligers gekozen categorieën van hulpaanbod groeiden het hardst:

1. **Inzamelacties:** ruim 1.300x, 414% meer dan in 2021.
2. **Klussen & techniek:** 2.250x, 11% meer dan in 2021.
3. **Computer:** bijna 2.900x, 5% meer dan in 2021.
4. **Tuin & natuur:** 3.375x, 5% meer dan in 2021.
5. **Sport & beweging:** bijna 3.900x, 4% meer dan 2021.

TOP 5 GROOTSTE DALERS HULPAANBOD

Deze door vrijwilligers gekozen categorieën van hulpaanbod waren het minst populair:

1. **Financieel en juridisch:** bijna 1.000x, 13% minder dan in 2021.
2. **Huiswerkbegeleiding:** ruim 3.500x, 12% minder dan in 2021.
3. **Mantelzorgondersteuning:** bijna 2.300x, 10% minder dan in 2021.
4. **Boodschappen:** ruim 4.400x, 8% minder dan in 2021.
5. **Activiteitenbegeleiding:** bijna 5.400x, 8% minder dan 2021.

OPVALLENDE VERSCHILLEN TUSSEN GROEPEN

LEEFTIJD

In 2022 leken vrijwilligers tussen de 20 en 40 jaar structureel minder tijd te hebben dan in 2021: zij plaatsen 6% minder hulpaanbod terwijl vrijwilligers onder de 20 jaar en boven de 60 jaar juist meer plaatsten: resp. 27% en 15% meer.

Iemand nodig voor creatieve of muzikale sessies? Jongeren onder de 20 gaven in 2022 maar liefst 42% vaker dan in 2021 aan hier iets mee te willen doen. Ook digitaal & IT (+59%), Natuur (+52%) en Events zijn populair (+53%) in deze leeftijdsgroep.

MAN VS VROUW

Mannen plaatsen in 2022 13% meer aanbod dan in 2021. Vrouwen juist 3% minder. Mannen hebben ook nog wel wat in te halen: in totaal is 35% van het aanbod afkomstig van mannen. Gelukkig houden ze van klussen (daar zitten veel mensen om te springen!); ze plaatsen 14% vaker een klusaanbod dan in 2021 (vs vrouwen: +2% meer dan vorig jaar). En -jawel- ook het aanbod om te helpen met huishoudelijke klussen nam met 13% toe (708 mannen en 1.367 vrouwen (-7%) boden dit nieuw aan in 2022).

LANDELIJK VS LOKAAL

Aan het landelijke NLvoorelkaar.nl zijn 70 lokale platformen gekoppeld die op buurt- en wijkniveau in een gemeente matchen.

Computer hulpaanbod is op NLvoorelkaar veel populairder (12% meer aangeboden dan in 2021 vs -1% lokaal) net zoals Sport & beweging (+12% vs -1%), Collecte & fondsenwerving (+9% NLvoorelkaar vs -6% lokaal) en Bestuur & strategie (+4% NLvoorelkaar, -6% lokaal).

TOP 5

TOP 5 CATEGORIEËN HULPVragen

Dit zijn de meest gevraagde soorten vrijwilligerswerk in 2022:

1. **Gezelschap/maatjes en buddy's:** 6.389 vragen, 11% meer dan 2021.
2. **Klussen & techniek:** 4.185 vragen, 3% meer dan 2021.
3. **Erop uit:** 3.775 vragen, 9% meer dan 2021.
4. **Activiteitenbegeleiding:** 3.674 vragen, 19% meer dan 2021.
5. **Tuin & natuur:** 2.623 vragen, 4% minder dan vorig jaar.

TOP 5 SNELSTE STIJGERS HULPVragen

Deze categorieën hulpvragen groeiden het hardst in 2022:

1. **Inzamelacties:** 120 vragen, 243% meer dan in 2021.
2. **Sport & beweging:** ruim 1.500 vragen, 70% meer dan in 2021 (effect van de landelijke Ommetje-campagne).
3. **Bar & kantine:** ruim 450 vragen, 69% meer dan in 2021 (post-corona effect).
4. **Vluchtelingenondersteuning:** ruim 1.400 vragen, 39% meer dan in 2021.
5. **Creatief & muziek:** 1.500 vragen, 30% meer dan 2021.

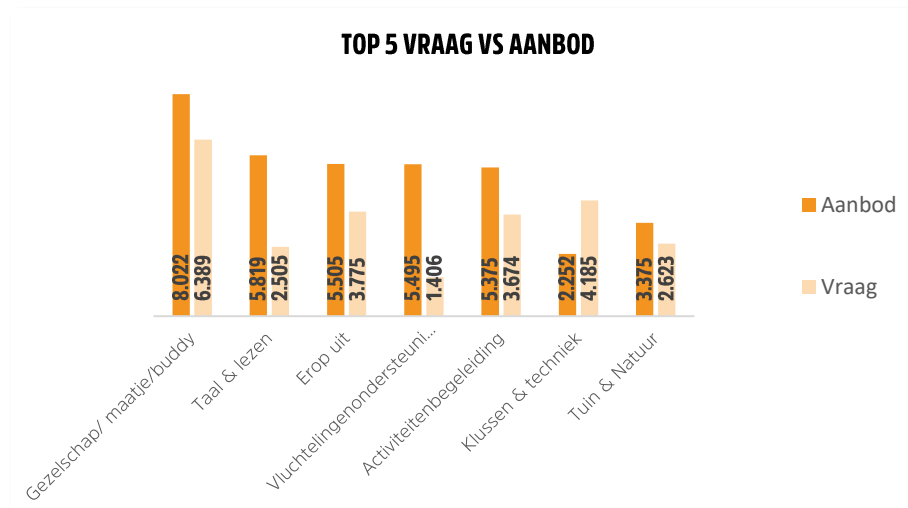
TOP 5 GROOTSTE DALERS HULPVragen

Deze hulpvraagcategorieën waren het minst populair:

1. **Collecte & fondsenwerving:** ruim 400 vragen, 52% minder dan in 2021.
2. **Marketing & PR:** ruim 1.000 vragen, 12% minder dan in 2021.
3. **Huiswerkbegeleiding:** 550 vragen, 11% minder dan in 2021.
4. **Vervoer:** ruim 1.700 vragen, 7% minder dan in 2021.
5. **Tuin & natuur:** ruim 2.600 vragen, 4% minder dan 2021.

VRAAG-AANBOD BALANS

Zet je vraag en aanbod tegen elkaar af, dan zie je goed waar de gaten vallen in wat aangeboden wordt en wat nodig is.

Houd er rekening mee dat door factoren als afstand, agenda en persoonlijke klik/voorkeuren er gemiddeld zeker 3-4x zoveel aanbod als vraag zou moeten zijn om een match te maken.

Conclusies:

- Er is nog ruimte voor heel veel vrijwilligers. Als je rekent met minimaal 3x zoveel hulpaanbod als vragen om de vraag in te vullen, dan is het niet gek dat nu 'maar' de helft van de vragen een reactie heeft.
- De grootste categorieën hulpaanbod zijn hetzelfde als de grootste categorieën waar matches op gemaakt worden, alleen nr. 4 en 5 zijn omgedraaid.
- Klussen en Techniek vertoont het grootste gat: er werd in 2022 bijna dubbel zo vaak naar deze vaardigheid gevraagd dan dat het werd aangeboden.

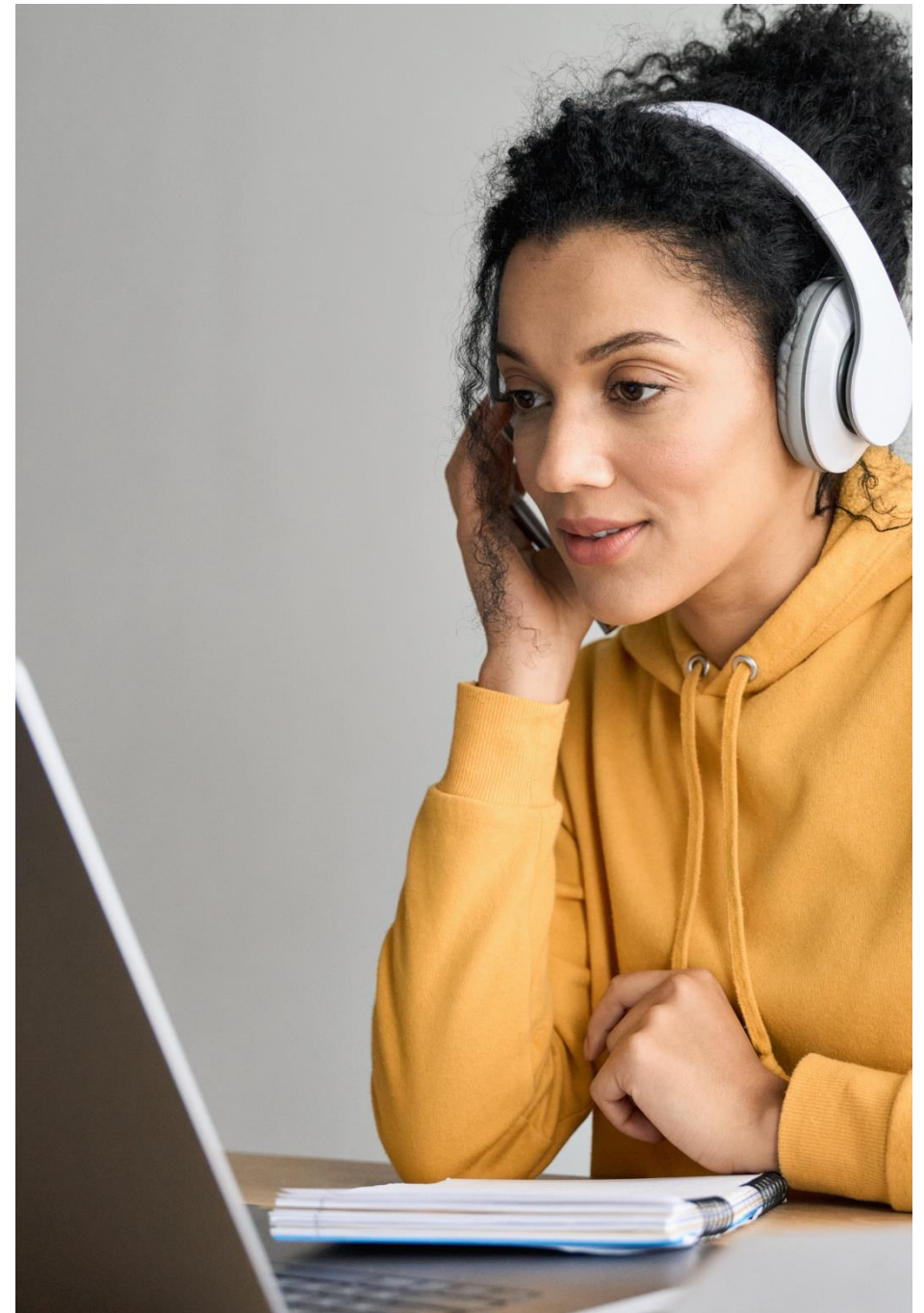
Het is goed om te realiseren dat er nog zo'n 30 andere categorieën vrijwilligerswerk zijn dan we hier besproken hebben. Bij elk van deze speelt dezelfde vraag-aanbod balans dynamiek!

SPECIAL MENTION: VANUIT HUIS

Vrijwilligerswerk vanuit huis (online of via de telefoon) is misschien wel de zichtbaarste evolutie van vrijwilligerswerk sinds jaren. In 2021 was 20% van de vrijwilligerswerk klussen vanuit huis mogelijk, maar **dit jaar nog maar 11%**.

**VOORHEEN KON IK VRIJ WEINIG
GEZIEN EEN BURN-OUT EN
POLSOPERATIE. MAAR IMPACT
CHALLENGES EN DINGEN VANUIT
HUIS LUKKEN WEL EN DAT VOELT
GEWELDIG**

We vinden het jammer dat deze door corona aangejaagde innovatie wat afgenomen is. Het bevordert namelijk **de toegankelijkheid van vrijwilligerswerk** voor mensen met verminderde mobiliteit, professionals/werknemers die vrijwilligen, is een vorm van flexibiliteit die andere vrijwilligers ook zoeken én verkleint de geografische barrières in de matching. Allemaal goede redenen om vrijwillige inzet vanuit huis in 2023 niet uit het oog te verliezen.

FLEXIBEL VRIJWILLIGERSWERK BLIJFT HARD GROEIEN

In 2022 bleek eenmalig vrijwilligers populairder dan ooit. In de grafiek hieronder zie je de groei van matches per tijdsinvestering in de afgelopen 5 jaar. In 2022 werden er maar liefst 21.000 matches gemaakt op dit type vrijwilligerswerk, **192%** meer dan in 2021.

Toch is het aantal dagdelen vrijwilligerswerk dat respondenten aangeven gedaan te hebben in 2022 onveranderd: 11 dagdelen per match. **Het aantal dagdelen vrijwilligerswerk per persoon stijgt met 2 naar 51 dagdelen per persoon per jaar.** De verklaring lijkt dat mensen er iets vaker een kleine do good actie/activiteit bij doen.

Over wat voor soort eenmalige acties of vrijwilligerswerk activiteiten gaat het? In 2022 zijn de meeste matches gemaakt op:

1. Ommetje lopen tegen eenzaamheid (eenmalige actie, 4.857 aanmeldingen)
2. De grote kerstkaartenactie (challenge, 1.047 aanmeldingen)
3. Dierenbuddy worden (regelmatig, 592 aanmeldingen)

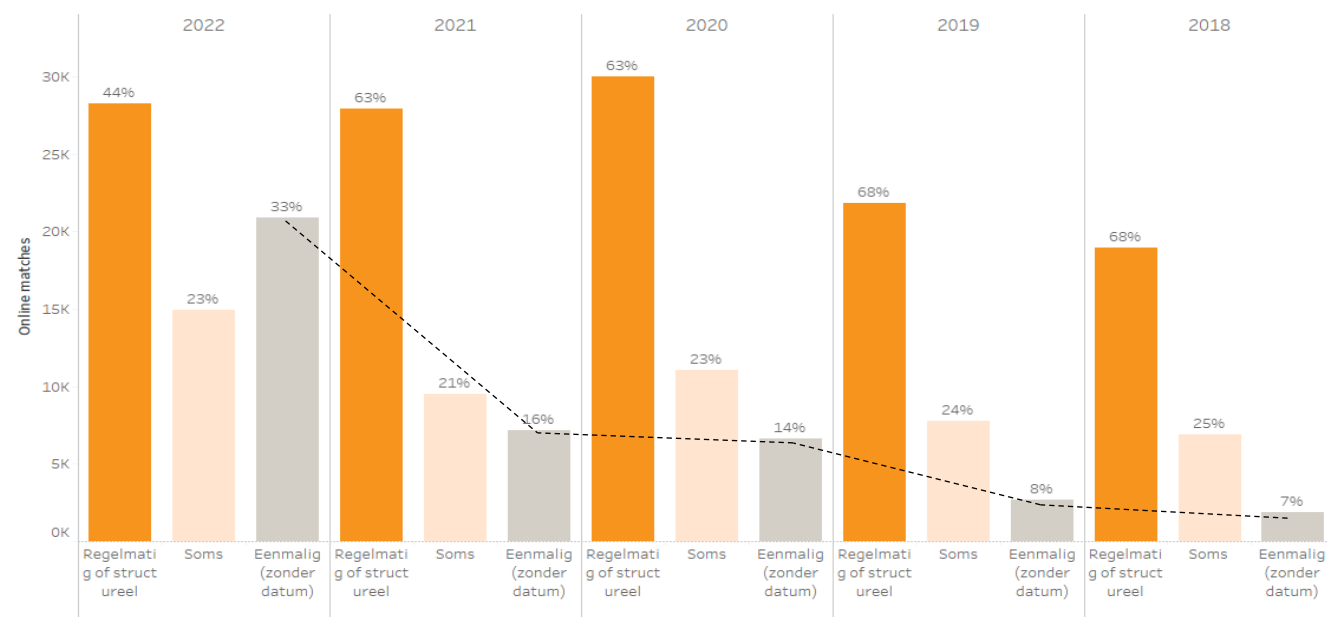
4. Kletsmaatjes (projectmatig, 430 aanmeldingen)
5. Ouderen digivaardig maken (regelmatig, 394 aanmeldingen)

Een andere goede indicator voor de wens naar flexibiliteit zag je al in het rijtje hierboven staan: de **impact challenges**. Kleine 'acties' waar je zelf aan mee kunt doen, zonder contact met een vrijwilligersorganisatie, vaak in een uurtje te doen en vaak ook gezellig samen. In 2022 deden er gemiddeld ruim 900 mensen mee aan een challenge per maand, **3x zoveel als in 2021.**

Na het doen van een impact challenge kunnen mensen een volledig profiel aanmaken om ook 'echt' vrijwilligerswerk te doen. Dat doet gemiddeld 8%, maar bij de beste 25% challenges van 2022 maakt 24% van de challengedeelnemers daarna een vrijwilligersprofiel aan. Vrijwilligerswerk is in essentie aangeleerd gedrag en je moet een keer beginnen. Challenges zijn daar uitermate voor geschikt.

GRAFIEK: MATCHES PER JAAR EN PER TIJDSBESTEDING

(regelmatig, soms of eenmalig)

Onze vraag:
**WELKE DINGEN
ZIJN BELANGRIJK
OM JE IN TE
(BLIJVEN) ZETTEN
IN 2023?**

Afbeelding:
% respondenten dat het item
rapportcijfer 8 of hoger gaf

// VRIJWILLIGE INZET TRENDS 2023

68%

KUNNEN KIEZEN

uit een ruim aanbod van
vrijwilligerswerk / manieren
om het verschil te maken

66%

EEN DUIDELIJKE TIJDSINVESTERING

het moet duidelijk zijn hoeveel tijd het kost

61%

FLEXIBELE INZET

Dagen/tijden zelf kunnen indelen. Voor iedereen
heel belangrijk, behalve 80 plussers

56%

KENNIS & ERVARING

zelfstandig kunnen inbrengen

55%

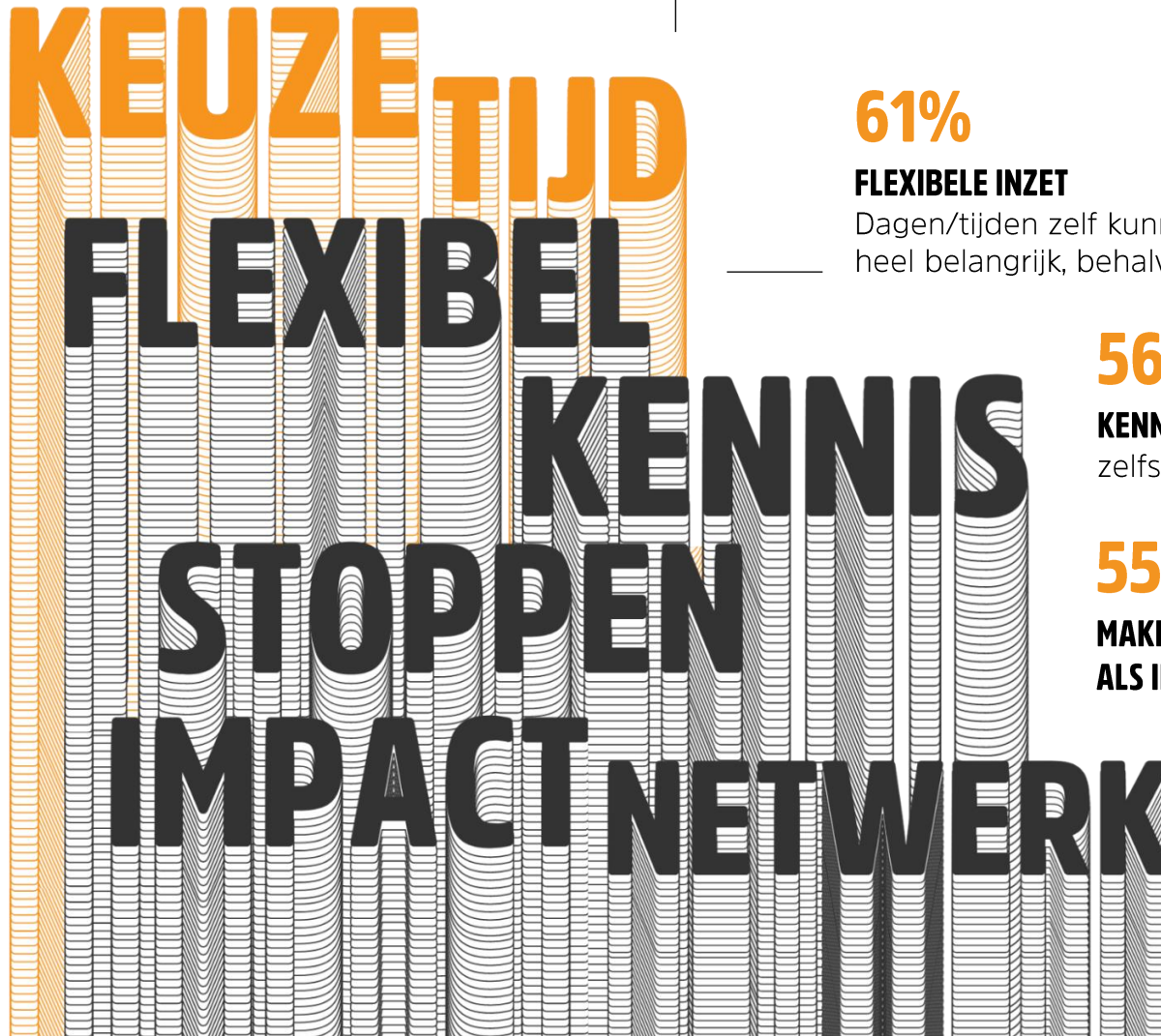
**MAKKELIJK KUNNEN STOPPEN
ALS IETS NIET MEER PAST**

48%

DUIDELIJK NUT & IMPACT

44%

NIUWE MENSEN ONTMOETEN

OPVALLENDE VERSCHILLEN TUSSEN VRIJWILLIGERS

LEEFTIJD

Kunnen kiezen uit vrijwilligerswerk en een duidelijke tijdsinvestering van het vrijwilligerswerk zijn voor alle leeftijden dé belangrijkste factoren om zich vrijwillig in te (blijven) zetten. Alleen de mate waarin wisselt significant per leeftijd. 76% van de vrijwilligers onder de 20 noemt dit heel belangrijk versus 60% van de 70 plussers. Vrijwilligers onder de 40 vinden een goede begeleiding belangrijker (43%) dan 60 plussers (37%). Dat geldt ook voor kansen om zichzelf te ontwikkelen (34% vs 26%), een optie tot vrijblijvende kennismaking met het vrijwilligerswerk (42% vs 35%) en vrijblijvend vrijwilligerswerk (41% vs 34%). Veiligheid vinden jongere vrijwilligers juist een stuk minder belangrijk (28% vs 48%), net als kennis kunnen inbrengen (50% vs 60%). Makkelijk kunnen stoppen, zichtbaar nut van de actie, flexibele inzet en nieuwe mensen kunnen ontmoeten vinden alle leeftijden ongeveer even belangrijk.

DORP OF STAD

Vrijwilligers in een stad waarderen een duidelijke tijdsinvestering iets meer (68% vs 64%) en de kansen tot ontwikkeling (30% vs 26%). In een dorp is het ontmoeten van mensen iets belangrijker (45% vs 43%) en voldoende vrijblijvend (eenmalig/projectmatig) aanbod (38% vs 36%).

GEOGRAFIE

Grappig: vrijwilligers uit Noord Nederland zijn minder veeleisend en scoren álle factoren als iets minder belangrijk dan vrijwilligers uit de regio's Midden en Zuid •

A photograph of two women wearing hijabs sitting at a table, looking at a laptop screen. The woman on the left is wearing a blue denim jacket over a white and green striped shirt. The woman on the right is wearing a dark grey sweater. They appear to be in a library or study area, with bookshelves visible in the background. The lighting is warm and focused on the women and the laptop.

TRENDS ONDER DE MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES

Hoe was 2022 voor maatschappelijke organisaties? Wat voor uitdagingen en trends zien zij het komende jaar? Waar en hoe gaan ze actie ondernemen? In het onderzoek gaven 3.556 respondenten die actief zijn voor maatschappelijke organisaties een inkijkje in hun wereld en een blik op de toekomst >>

TEKORT

VRIJWILLIGERSTEKORT: DE STRIJD OM TIJD EN TALENT IS OOK IN DE VRIJWILLIGE SECTOR ZICHTBAAR

De behoefte aan vrijwilligers lijkt nog nooit zo groot geweest te zijn. 'Nijpend', 'een schreeuwend tekort', en 'alarmbellen' zijn kreten die de voorpagina's van kranten wekelijks sieren. En dus is de strijd om tijd en talent ook in de vrijwillige sector losgebarsten. Net zoals op reguliere arbeidsmarkt, die ook nog eens krapper is dan ooit. Toch heeft niet iedere vrijwilligersorganisatie hier last van. "Er zijn heus nog genoeg vrijwilligers, maar ben jij bereid je eisen bij te stellen?"

TEKORT

Het Leuths Peutercafé, de Warme kamer in Winterswijk, de kerstpakketten actie in Zwolle en Magus TV in Meden. Ze sloten allemaal in de laatste maand van 2022 noodgedwongen de deuren. Niet genoeg vrijwilligers om het maatschappelijke initiatief, dat vaak al jarenlang draait, voort te zetten. Ze zijn niet de enigen. In december 2022 stonden er op NLvoorelkaar.nl ruim 13.000 vrijwilligersvacatures open. Maatschappelijke organisaties plaatsen er in 2022 26% meer dan het jaar ervoor. In totaal gaat het in 1 jaar tijd over **bijna 4.500 nieuwe vacatures** (dat is nog zonder de professionals die namens een cliënt, of de mensen die voor zichzelf hulp of een maatje vragen, samen zijn dat er nog eens ruim 10.000).

GROEIENDE SCHAARSTE

CBS¹ berichtte in 2022 dat steeds minder mensen vrijwilligerswerk doen. In 2021 zei 39 procent van de mensen in de afgelopen twaalf maanden zich tenminste één keer vrijwillig te hebben ingezet voor een organisatie of vereniging. Tien jaar eerder was dat nog 51 procent, en in 2020 44 procent. De afname tussen 2020 en 2021 was in het CBS onderzoek vooral te zien bij vrijwilligerswerk op school, in het jeugdwerk en voor culturele verenigingen.

Van zoekgigant Google leren we dat weliswaar ‘vaccinatievrijwilliger’ in januari 2021² wereldwijd het meest populaire vrijwilligerswerk was, maar dat de **intentie tot vrijwilligerswerk (Googlen) de afgelopen jaren steeds wat afneemt**. In 2022 ligt het zoekvolume op grofweg hetzelfde niveau als de voorgaande coronajaren en dus onder het gemiddelde van de jaren vóór corona.

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2022/42/steeds-minder-mensen-doen-vrijwilligerswerk>

² https://about.google/intl/nl_nl/stories/year-in-search-2021/

³ <https://www.philanthropy.com/article/why-and-how-charities-should-revive-a-declining-but-vital-resource-volunteers>

Dubbelcheck: het volume van mensen dat naar ‘vrijwilligers’ zoekt blijft de afgelopen jaren redelijk constant.

Uit een studie in de VS³ bleek dat tweederde van de vrijwilligersprogramma's is geslonken in de nasleep van de COVID-19-pandemie. Veel vrijwilligers zeggen dat ze geen contact meer hadden met de non-profitorganisaties waarmee ze werkten en zich niet realiseren dat er mogelijkheden zijn om weer betrokken te raken. Ook in Nederland lijkt het erop dat dit zo is ervaren.

Tenslotte is er sprake van een historisch krappe arbeidsmarkt. Nog nooit waren er zoveel Nederlanders aan het werk als in 2022 (9,6 miljoen in het derde kwartaal van 2022)⁴. Dit beperkt de mogelijkheden tot het doen van vrijwilligerswerk ook vaak.

Maar is er sprake van een groeiende schaarste, of een tekort zoals de media het steeds vaker benoemd? “Geen tekort in ieder geval”, aldus prof. dr. Lucas Meijs, hoogleraar strategische filantropie en vrijwilligerswerk aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, die al sinds de jaren negentig onderzoek doet op dit gebied.

MOORDENDE CONCURRENTIE

Lucas Meijs: “Nederland heeft een enorme infrastructuur voor vrijwilligerswerk. Met bijna de helft van Nederland die als vrijwilliger actief is, is er geen sprake van een tekort maar een moordende concurrentie.”

Er zijn wel wat zaken veranderd ten opzichte van vroeger. Zo is de beschikbaarheid van de vrijwilliger belangrijker geworden voor succes. De agenda van de organisatie bepaalt niet meer wanneer het vrijwilligerswerk plaatsvindt. Ga dus flexibeler om gaan met wanneer de vrijwilliger kan komen helpen. Ook zijn constructies waarin groepen mensen voor één dag samen ergens helpen al een tijdje in opkomst.

⁴ <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-arbeidsmarkt/werkenden#:~:text=In%20het%20derde%20kwartaal%20van,toe%20met%20503%20duizend.>

De motieven voor vrijwilligerswerk blijven volgens Meijs constant: “Eigen normen en waarden, om anderen geven en zelfontwikkeling. Alleen de manier waarop de vrijwilliger het werk omschrijft, verandert. Eerder was dit met name ‘je inzetten voor de medemens’ en ‘ik wil mensen helpen’. Nu praten jongeren weer meer in termen van bijdragen aan duurzaamheid en persoonlijk karma”.

Ook Jeroen de Punder, directeur NLvoorelkaar herkent dit beeld. “Er melden zich maandelijks 2.000 nieuwe vrijwilligers aan. Een derde van hen zegt nog nooit óf in de afgelopen 5 jaar geen vrijwilligerswerk gedaan te hebben. Dit aantal groeit nog steeds. Met een platform met een grote diversiteit aan aanbod weet je ze dus wél te bereiken. De crux is dat je voldoende opties moet hebben die aansluiten bij de behoefte van ‘de’ vrijwilliger. De uitdaging ligt dus meer in de organisatie van vrijwilligerswerk dan in de aantallen.”

BREDER KIJKEN

NLvoorelkaar nodigt maatschappelijke organisaties uit om breder te kijken dan hun huidige werkwijze. De Punder: “Organisaties die meebewegen met de markt, die goed weten wat voor soort mens (vrijwilliger) bij hen past én waar deze persoon zelf naar op zoek is, hebben veel minder last van schaarste. Pas je aan, richt je organisatie in op de nieuwe generatie vrijwilligers. Heb je bijvoorbeeld echt 1 persoon elke week nodig, of kan een groepje vrienden of collega’s de taak ook een keer per maand doen? Is het anders, of werkt het echt niet? Ben je bereid je eisen bij te stellen en echt te luisteren naar de vrijwilliger?”

Prachtig voorbeeld: een zorgorganisatie kon maar geen maatje vinden voor een oudere dame. Een klein groepje medewerkers van een bedrijf in dezelfde buurt meldde zich maar kreeg eerst geen gehoor. ‘Onveilig, als mevrouw steeds wisselend bezoek krijgt’. Bij navraag bleek dat mevrouw het júst heel leuk vond om 4x per maand bezoek te krijgen van andere collega’s. ‘Eindelijk wat leven in de brouwerij!’, aldus mevrouw.”

Breder kijken brengt ook als voordeel mee dat je mogelijk een ander type mens binnenhaalt. Met andere kennis, vaardigheden en voorkeuren. Dat zorgt vaak ook voor nieuwe manieren van werken en doorbreekt de ‘zo doen we dat nu eenmaal’ mentaliteit. Het zorgt voor innovatie in het vrijwilligerswerk.

HAPPY AANBOD

Naast breder kijken, kunnen organisaties ook werken aan hun aanbod. De Punder: “Op NLvoorelkaar staan gemiddeld meer dan 12.000 vrijwilligerswerkklassen online. Oriënterende vrijwilligers vergelijken deze met elkaar. Je zou dus denken dat alles er top uitziet. Niet dus, nog te vaak triggert het de vrijwilliger niet.

WIE WORDT ER ECHT BLIJ VAN DE MOGELIJKHEDEN BIJ JOUW ORGANISATIE?

Onduidelijk taalgebruik, te kort, te lang, geen foto en het belangrijkste: alleen maar ‘eisen’. Juist omdat er bij vrijwilligerswerk geen salaris komt kijken, zijn dingen als sfeer, de impact die je gaat maken, de ontwikkelingskansen die er liggen en andere dingen waar je *happy* van wordt, extra belangrijk om te vermelden. Stel jezelf de simpele vraag: wordt jouw hulpvraag of vacature daarmee iets waarvan de kandidaat echt blij wordt?”

Investeer tijd om je toekomstige vrijwilliger te leren kennen, adviseert de Punder maatschappelijke organisaties. “Als je weet wat hen beweegt, helpt dat niet alleen makkelijker te werven en betere kandidaten te vinden, maar ook de binding aan je organisatie verbetert. En ja, dat kost wel wat extra moeite, maar het zal zeker lonen.”•

6X SLIM WERVEN

SPREID JE KANSEN

Kijk kritisch naar je eisen. Is dit echt allemaal nodig of kun je het ook op een creatievere manier oplossen en zo je doelgroep wat verbreden?

WERK AAN FLEXIBILITEIT

De grootste wens van vrijwilligers, over alle leeftijden, jaar na jaar. Kijk wat jij kunt flexibiliseren: uren, tijden, taken, locatie?

CULTUUR EN SFEER OP 1

Investeer in een van de belangrijkste aspecten van (vrijwilligers)werk: een fijne, gezellige, open cultuur waar iedereen er mag zijn.

VERPLAATS JE IN JOUW DOELGROEP

Als professional in de vrijwilligerssector doe je dit waarschijnlijk al van nature. Toch is het slim om als opfrisser, of als je je doelgroep verbreedt, uit te zoeken wat vrijwilligers belangrijk vinden. Dit e-book helpt, persoonlijke gesprekken zijn nog beter.

INVESTEER IN ONTWIKKELING

Een bredere doelgroep heeft mogelijk nog niet alle kennis en vaardigheden in huis. Maar persoonlijke ontwikkeling is óók een belangrijke motivator om vrijwilligerswerk te doen dus zorgt ook voor dat streepje voor én extra binding.

BENADRUK JOUW PLUSPUNTEN

Je hoeft vrijwilligerswerk niet te verkopen, maar zorg er wel voor dat de pluspunten duidelijk naar voren komen. In je wervingsteksten, op socials, site en meer. Inspiratie nodig? Vraag je huidige vrijwilligers waarom ze bij jou aan de slag zijn!

HOE ERVAREN JULLIE VRIJWILLIGE CAPACITEIT?

Vroegen we de maatschappelijke organisaties in dit onderzoek. De percentages geven aan wie er een rapportcijfer 8 of hoger gaf.

25%

MEER AFSCHIED VAN VRIJWILLIGERS MOETEN NEMEN DAN VORIG JAAR

Er zijn kleine verschillen per sector. Medisch (29%), Sport (28%) en Verzorging (28%) merken hier iets meer van dan Politiek (17%), Hobby (18%) en Jeugdwerk (18%).

59%

EEN TEKORT AAN VRIJWILLIGERS

Het ervaren tekort wisselt per sector. Vakbonden ervaren de meeste tekorten (73%), gevolgd door Sport (72%), Wonen (68%) en Hobby (68%). Politiek (54%) en Scholen (47%) ervaren het minste tekort.

49%

WERVEN KOST MEER MOEITE

Vakbonden (67%), Religie (59%) en Sport (59%) hebben het duidelijk moeilijker dan School (37%), Politiek (38%) en Wonen (41%).

62%

EEN GROEIENDE VRAAG

naar vrijwilligers. Vrijwilligersorganisaties in de Verzorgingssector (71%) en Sociale Hulpverlening (67%) merken hier het meest van.

Onze vraag:

**WELKE
BELEMMERINGEN
ERVAAR JIJ BIJ DE
UITVOER VAN DE
WERKZAAMHEDEN
RONDOM VRIJWILLIGE
INZET?**

*Afbeelding:
% respondenten dat behoorlijk,
sterk of heel sterk invulde.*

// VRIJWILLIGE INZET TRENDS 2023

55% Minder instroom van nieuwe vrijwilligers

44% Verminderde inzetbaarheid per vrijwilliger

34% Toenemende administratieve taken

33% Meer vrijwilligers die stoppen

23% Nieuwe regelgeving zoals de WBTR

22% Bezuinigingen budget vrijwilligersmanagement

22% Verantwoording/rapportage

19% Regelgeving m.b.t. veiligheid

18% Inschrijving KVK en UBO-register

16% Toegang tot en samenwerking met banken

14% Correcte toepassing vrijwilligersvergoeding

12% Correcte toepassing Regeling WW

OPVALLENDE VERSCHILLEN TUSSEN GROEPEN

Vrijwilligerswerk is minstens zo divers als betaald werk. Zo ook de maatschappelijke organisaties, vrijwilligersorganisaties, nonprofits, stichtingen en verenigingen die het vrijwilligerswerk organiseren, begeleiden en innoveren. We zien duidelijke verschillen per ‘sector’ per ervaren **capaciteitsprobleem**:

- **Het ervaren tekort aan vrijwilligers wisselt per sector.** Vakbonden ervaren de meeste tekorten (73%), gevolgd door Sport (72%), Wonen (68%) en Hobby (68%). De Politiek (54%) en Scholen (47%) ervaren het minste tekort. De grootste sectoren in dit onderzoek (Sociale hulpverlening, Cultuur en Verzorging) zitten in de middenmoot.
- Ook ervaren sectoren de **moeite die vrijwilligers werven kostte** afgelopen jaar verschillend. We zien grofweg dezelfde verdeling als hierboven: Vakbonden (67%), Religie (59%) en Sport (59%) ervaren de meeste moeite. School (37%), Politiek (38%) en Wonen (41%) de minste. Opvallend omdat Wonen wel veel vrijwilligerstekorten ervaart.
- Er zijn juist weinig verschillen per sector in de beleving van het aantal **vrijwilligers dat afscheid neemt**. Dat wordt door alle sectoren als relatief minder ernstig ervaren.

Bij de **ervaren belemmeringen** in het uitvoeren van de werkzaamheden zien we dat alle sectoren de toenemende groei naar vrijwilligers, de verminderde instroom van nieuwe vrijwilligers en de verminderde inzetbaarheid per vrijwilliger in deze volgorde als grootste belemmeringen ervaart. De mate waarin wisselt echter:

- De Verzorging (71%), Sociale hulpverlening (67%), Sport (65%) en Wijk & Buurt (64%) ervaren de **groeiende vraag naar vrijwilligers** het sterkst. School (34%) en Levensbeschouwelijk (42%) het minst.

- Sport (70%) ervaart duidelijk de meeste belemmering door een **verminderde instroom van nieuwe vrijwilligers**. Politiek het minst (42%), de rest van de sectoren scoort hier op het gemiddelde.
- De **verminderde inzetbaarheid** per vrijwilliger wordt ook door de Sportverenigingen het hardst gevoeld (55%), samen met de Medische sector (55%). Ook hier merken School (27%) en Politiek (31%) hier relatief het minst van.

Buiten de top 3 van ervaren belemmeringen valt op **dat Jeugdwerk bovengemiddeld veel regeldruk ervaart**: van de nieuwe regelgeving zoals WBTR (38% | gemiddelde 23%), Verantwoording en rapportage (32% | gemiddelde 22%), regelgeving m.b.t. veiligheid (31% | gemiddelde 19%) en inschrijving KVK en UBO-register (34% | gemiddelde 18%).

“
**IK VIND HET BIJZONDER OM OP HET
PLATFORM TE ZIEN HOEVEEL MENSEN
BEREID ZIJN ZICH IN TE ZETTEN. DAT
GEEFT EEN ANDER BEELD VAN DE
VERHARDE MAATSCHAPPIJ. DAARBIJ
KRIJG IK VEEL INSPIRATIE/ENERGIE VAN
DE INFORMATIE EN CAMPAGNES OP DE
SITE.**”

PLANNEN VOOR 2023: WERVEN & BEHOUD

We hebben de maatschappelijke organisaties in dit onderzoek ook een aantal mogelijke plannen voor het werven en behoud van (nieuwe) vrijwilligers voorgelegd. Waar gaan zij het komend jaar mee aan de slag?

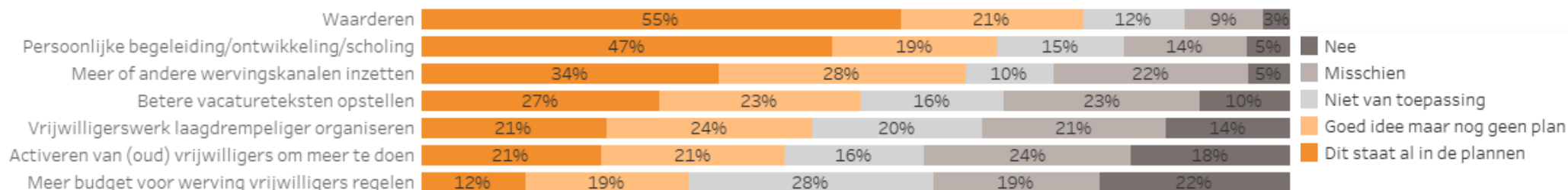
- **Waarderen** is het meest populair voor 2023. Maar liefst 55% van de maatschappelijke organisaties in dit onderzoek heeft dit (al) in de plannen staan, 21% vindt het een goed idee en slechts 3% (76 respondenten) vindt het geen goed idee. Opvallend dat nog zoveel mensen in tijden van schaarste geen plannen willen maken voor de waardering van 'hun' vrijwilligers.
- **Persoonlijke ontwikkeling & begeleiding** scoort ook goed met 47% van de organisaties die dit al in de plannen heeft, 19% die dit een goed idee vindt en slechts 5% die dit niet gaat doen in 2023. Komend jaar worden er dus heel wat vrijwilligers 'rijker' in hun kennis!
- **Meer of andere wervingskanalen** is het eerste plan dat kan zorgen voor meer nieuwe vrijwilligers: 34% van de organisaties heeft dit in de plannen staan, 28% vindt het een goed idee, slechts 5% gaat dit niet doen.
- Komend jaar mogen we zo'n 50% **betere vacatureteksten** verwachten want 50% heeft dit in de plannen staan of vindt het een goed idee. Hoe je dat zou kunnen doen, lees je verderop in de Tip Guide.

- **Vrijwilligerswerk laagdrempeliger organiseren** en (oud) vrijwilligers activeren meer te doen zijn minder populair: 21% heeft dit in de plannen staan en resp. 24% en 21% vindt het wel een goed idee maar heeft nog geen plannen. Een kleiner takenpakket of uren per vrijwilliger, projectmatige taken of flexpools en introductie activiteit/inloop/open dagen zijn manieren waarop gewerkt wordt aan het laagdrempeliger maken van de activiteiten.
- **Meer budget regelen voor de werving van vrijwilligers** is het minst populair. Geld regelen is een aparte sport maar alsnog geven 12% van de organisaties aan dat dit al in de plannen staat en 19% vindt het een goed idee. 22% zegt echter al dat dit niet in de plannen komt te staan.

Helpt het platform van NLvoorelkaar en de lokale varianten hierbij? **60% van de organisaties noemt het platform (erg) noodzakelijk** voor het vinden van vrijwilligers. Waarom gebruiken ze het platform?

- 86% vindt dat het makkelijk werkt.
- 71% geeft aan dat het platform vrijwilligers bereikt die ze anders niet bereikt hadden en 47% bereikt zo ook jongere vrijwilligers dan normaal.
- 68% haalt inspiratie uit het platform.

DIT PLATFORM WERKT ECHT GOED, IS TOEGANKELIJK, VEILIG EN GEBRUIKERSVRIENDELIJK. JULLIE BEREIKEN VEEL NIEUWE VRIJWILLIGERS EN WIJ HEBBEN VRIJWEL ALLE VRIJWILLIGERS VIA DEZE WEBSITE VERKREGEN. SOMMIGEN ZETTEN ZICH AL JARENLANG IN. GA ZO DOOR!

TIP GUIDE

Een vrijwilliger binnenhalen is meer dan een vacature online slingeren. Tenminste, als je het goed wilt doen. En dat wil je, want in deze markt maken kleine dingen het verschil. Met wat extra aandacht en creativiteit maak je de beste kans om de allerbesten niet alleen binnen te halen, maar ook fan te maken van jouw vrijwilligersactiviteiten en ambassadeur te worden van je organisatie >>

TIP GUIDE

WORD BETER GEVONDEN

Posters, flyers, abri's, lokale kranten, Google, vrijwilligersplatformen, vrijwilligerscentrales, Facebook, Instagram, LinkedIn, Snapchat, TikTok, Youtube, Whatsapp, je eigen website... welk kanaal moet je kiezen om jouw nieuwe vrijwilligers te vinden? Dat ligt dus helemaal aan wie jouw ideale vrijwilliger is.

ONE SIZE DOES NOT FIT ALL

Laten we beginnen met welk kanaal je ook kiest, je niet altijd overal dezelfde content, zoals een vacaturetekst kunt gebruiken. Afmetingen, layout, tekst en afbeeldingen werken per kanaal anders. Maar ook de doelgroep en daarmee informatiebehoefte per kanaal zal verschillen. Op een ABRI wil je bijvoorbeeld weinig tekst, op een vacaturesite juist mooi uitgeschreven en op Instagram wil je waarschijnlijk liever een Reel maken voor het meeste bereik en dus kans op succes.

TIP: MAAK EEN KEUZE ZODAT WAT JE DOET, JE OOK ECHT GOED KUNT DOEN.

8 SECONDEN REGEL

De aandachtspanne van een gemiddeld mens blijkt tegenwoordig welgeteld 8 seconden. Dat is heel kort. Houd je boodschap dus ook kort. Maar krachtig. Ik probeer hier de daad bij het woord te voegen maar de kans dat je dit leest op pagina 22 is zeer klein. Dus leer van mij en communiceer je belangrijkste boodschap meteen, helder en duidelijk, zodat je binnen die 8 seconden blijft.

TIP: JE HEBT 8 SECONDEN OM IEMANDS AANDACHT TE KRIJGEN, DAARNA HEB JE ALLE TIJD OM DIE VAST TE HOUDEN!

GA VOOR GRATIS

Of noem het duurzaam, want het komt vaak op hetzelfde neer. Adverteren kan namelijk altijd en overal. In kranten, op social media, op Google. Het kan een prachtige *boost* geven aan je bekendheid en bereik, maar is altijd tijdelijk. Dus gebruik het met mate en voor de lange termijn kun je vaak beter inzetten op *free publicity*, SEO (gevonden worden in Google) of vraag als nonprofiit een Google Grant aan. Het bespaarde budget kun je vervolgens uitgeven aan een SEO specialist, fotograaf, vormgever etc.

TIP: WED NIET OP ÉÉN PAARD, JE KUNT DE GRATIS

KANALEN ALLEMAAL INZETTEN.

SOCIAL MEDIA COLLABS

Werk op social media samen. Met je vrijwilligers, de sector, gemeente, ambassadeurs etc. Dat is de snelste manier om samen te groeien, zonder dat het veel geld kost. Dus vertel samen een ervaringsverhaal, maak een statementvideo of bedenk iets creatiefs. Voorbeeldje van Everon Jackson Hooi hier.

TIP: HOUD HET AUTHENTIEK ANDERS PRIKKEN MENSEN ER ZO DOORHEEN.

DE KRACHT VAN JE NETWERK & JOU ALS PERSOON

Via via is nog steeds een goede manier om vrijwilligers te vinden. Mensen zijn bij een persoonlijke vraag 34x zo snel geneigd iets voor jou te doen. Dus vraag je netwerk om hún netwerk te vragen om vrijwilligerswerk te komen doen. Niet bang zijn dat je te vaak vraagt, mensen moeten iets 7x horen om te onthouden dus je hebt nog wat kernen te gaan 😊.

TIP: MAAK ER EEN FEESTJE VAN OM TE HELPEN WERVEN, MISSCHIEN WEL LETTERLIJK MET EEN INTRODUCTIE BORREL?

ZO SCHRIJF JE DE IDEALE VACATURE

Er staan op NLvoorelkaar.nl gemiddeld 12.000 vrijwilligerswerkvacatures en hulpvragen open. Twee tot drie keer zoveel als een gemiddelde vacaturesite. Hoe bereik je die ideale vrijwilliger? Zes schrijftips op een rijtje die je meer reacties gaan opleveren.

SPRING ERUIT

Op NLvoorelkaar zie je vacatures per 20 op een pagina. Spring eruit en geef een goede eerste indruk met een mooie afbeelding en duidelijke titel.

Een **goede afbeelding** laat je opvallen en geeft gelijk de sfeer weer. Gebruik de beeldbank van NLvoorelkaar, afbeeldingen van Google kunnen je een boete opleveren. Houd de **titel kort en krachtig**. Het is niet nodig om 'vrijwilliger gezocht' te gebruiken want je bent op een platform waar alleen maar vrijwilligerswerk staat. Daarmee val je dus niet op.

OVERZICHTELIJK EN SCANBAAR

Te veel vacatures worden nog geschreven met een breed computerscherm in gedachten, terwijl de helft van onze bezoekers (en waarschijnlijk dus ook jouw doelgroep) op z'n mobiel zoekt. Check dus altijd jouw vacature **óók op je mobiel**.

Om de **leesbaarheid** van je tekst te vergroten, houd je de zinnen kort. gebruik je bulletpoints en alinea's

met kopjes zodat scannen makkelijker gaat. Meld de belangrijkste info bovenaan: de voordelen, de impact, de tijd die het kost. Die kun je daarna per alinea uitwerken. Ook leuk: vertel eens hoe een middagje vrijwilligen eruit ziet.

CONCREET

"We zoeken een enthousiaste vrijwilliger met hands on mentaliteit en affiniteit met de doelgroep". Wat betekent dat nou eigenlijk? En wie voelt zich erdoor aangesproken? **Schrap de clichés** en gebruik de ruimte om de vragen te beantwoorden die vrijwilligers hebben. Wat gaan ze precies doen, wanneer, met wie etc. **Niet hoog over** maar concreet. Je kunt ook juist aangeven wat het doel is, maar dat je de input, kennis en ervaring van de vrijwilliger nodig hebt voor het *hoe*.

PERSOONLIJK

Anders dan bij het zoeken naar een baan, willen mensen bij vrijwillige inzet vaak **vanuit intrinsieke motivatie** aan de slag. Bijvoorbeeld iets voor hun medemens te betekenen. Het is persoonlijk, dus gebruik ook een persoonlijke of informele schrijfstijl.

Deel ook wat persoonlijke informatie over de personen die geholpen worden. Zonder dat je hun persoonlijke gegevens prijsgeeft natuurlijk. Vertel bijvoorbeeld dat je cliënt dol is op wandelen in de bossen met de hond, maar laat achterwege waar zijn hondenmandje slaapt.

VOORDELEN

Wij weten allemaal dat helpen ook iets goeds voor

jezelf oplevert. De wetenschap laat zien dat het van fysieke voordelen (geluksstofjes, langer leven) tot psychologische effecten gaat (zelfvertrouwen, zingeving). Deel deze kennis dan ook met lezer van je vacatures. **Wat levert het de vrijwilliger die bij jou aan de slag gaat op?** Een gezellig gesprek? Levenservaring? Gezellige collega's? Talent ontwikkelen? Lekker creatief mogen zijn?

Naast het benoemen van de voordelen, kun je met een anekdote, quote of kort ervaringsverhaaltje van een andere vrijwilliger ook delen wat de ander eraan heeft. Dan is het gelijk iets minder 'Wij van WC-eend'.

OPKNIPPEN

Heb je **meerdere functies**? Maak er dan ook meerdere vacatures van op NLvoorelkaar. Het is gratis en zorgt ervoor dat ons slimme algoritme veel beter kan matchen!

Zoek je iemand voor **meerdere losse dagen**? Voeg dan per vacature losse dagen toe of gebruik een periode, zodat we specifiek voor die data kunnen matchen & vrijwilligers en zelfs maatschappelijke teamuitjes jouw events op de kalender kunnen vinden.

Heb je een activiteit die geschikt is voor meer dan 2 nieuwe vrijwilligers? Deze zijn erg in trek dus vink het 'Geschikt voor **groepen**' aan, of plaats 'm als losse vacature. Dat zorgt voor meer zichtbaarheid.

Meer tips lees je hier >>

TECHNOLOGISCHE INNOVATIES

die het werven van vrijwilligers een stuk makkelijker kunnen maken. Ken jij ze al?

AUTOMATISCH DOORPLAATSEN (& MATCHEN)

Bespaar tijd door jouw vrijwilligersvacatures van jouw site automatisch te laten doorplaatsen naar andere sites zoals Indeed of NLvoorelkaar. Of maak gebruik van de NLvoorelkaar vacaturebank widget. Met een kleine onkostenvergoeding bespaar je jezelf vele uren werk. Op NLvoorelkaar worden ze door een slim algoritme ook nog eens gematcht aan passende vrijwilligers in de buurt.

SLIMME & TECH

JOUW VRIJWILLIGERSWERK OP GOOGLE JOBS

Google is nog steeds de meest gebruikte zoekmachine, ook voor vrijwilligerswerk. Naast het verschijnen van je website in de zoekresultaten (SEO) kunnen je vrijwilligersvacatures óók gevonden worden in de relatief nieuwe functie 'Google Jobs'. De Google Jobs sectie wordt bóven de gewone zoekresultaten getoond, dus dit wil je! Hoe? Vraag je webdeveloper om de [Google Job posting Structured Data](#) te implementeren óf plaats een vacature op NLvoorelkaar want daar hebben wij het al voor je gedaan.

LAAT JE TEKST SCHRIJVEN DOOR CHAT GTP

Laat de nieuwe – en gratis- AI tool 'Chat GTP' je nieuwste vrijwilligersvacature voor je schrijven. Vertel wie je zoekt, voor welke taak, wat uniek hieraan is en tataaa: een hele nieuwe vacaturetekst in een seconde. Je kunt ook SEO pagina's laten schrijven, een nieuw vrijwilligersbeleid of een lekker receptje laten bedenken van wat je nog in je koelkast hebt liggen... veel plezier!

[Naar Chat GTP >](#)

VERGROOT JE VIJVER MET JONGEREN, WERKENDEN & NIEUWE GEZICHTEN

Als je uitgaat van wat mensen willen doen in plaats van wat jij nodig hebt, maak je vrijwilligerswerk inclusiever en toegankelijker voor nieuwe vrijwilligers. Zoals jongeren of werknemers die onder werktijd mogen vrijwilligen. Bonus: deze insteek maakt vrijwillige inzet ook duurzamer. Want als je doet wat je leuk vindt, dan zul je er logischerwijs ook langer mee doorgaan.

Vrijwilligerswerk inrichten op wat mensen willen doen vraagt wel een open denkwijze, creativiteit én flexibiliteit. Een voorbeeld: misschien vind je niet die vrijwilliger die elke vrijdag kan, maar wel een bedrijfsteam dat samen de vrijdagactiviteit wil adopteren. Ben je dan ook geholpen?

Je kunt je vrijwilligersactiviteit ook aanpassen op de doelgroepen die jij graag wil bereiken:

- **Jongeren** vinden een duidelijke tijdsinvestering, kunnen kiezen (groot aanbod) en flexibiliteit over het moment van hun inzet heel belangrijk in hun keuze voor vrijwilligerswerk. Zorg dan ook voor die duidelijkheid en flexibiliteit.

[Een complete toolkit over het werven van jongeren vind je hier >](#)

- **Werknemers** vinden een duidelijke tijdinvestering ook heel belangrijk. Logisch, want het moet in te passen zijn in een drukke werk- en privéagenda. Ze starten graag samen met een paar collega's. De groep hoeft niet groot te zijn, 2 tot 4 mensen is vaak al genoeg. Slimme tip: zorg voor ruimte

voor 'inlopers' bij je vaste activiteiten, zo sta je zonder veel extra moeite open voor nieuwe vrijwilligers.

- **Pensionado's** realiseren veruit de meeste inzet met gemiddeld 67 dagdelen per jaar. En ook zij geven aan dat ze een ruim aanbod, duidelijke tijdsinvestering en flexibele inzetbaarheid heel belangrijk vinden. Er moet tenslotte ook nog worden opgepast, gereisd, gesport en meer. Het inzetten van hun kennis en ervaring is in het bijzonder door deze groep gewenst.

Een laatste tip: een 'open uitnodiging', niet gericht op een bepaalde doelgroep of een bepaalde functie, kan soms ook goed werken.

Organiseer bijvoorbeeld een *hackaton*, of gewoon een ouderwetse brainstorm/pizza avond/creatieve sessie voor extra denkkraft. Strategische, organisatorische of creatieve uitdaging passen hier goed bij. Zoals het opzetten van een wervingscampagne, implementeren van een nieuw CRM systeem of het opzetten van nieuwe vrijwilligerstaken/functies die inspelen op de behoefte van de aanwezigen.

LIFT MEE OP (CRISIS) ENERGIE & CREËER MOMENTEN VAN INZET

2022 bewees (helaas) dat een crisis heel veel *do good* energie opwekt in ons. Corona, de Oekraïne oorlog, het klimaat én de energiecrisis zorgden voor een hoop nieuwe aanmeldingen. *Never waste a good crisis* van Winston Churchill geldt dus ook voor vrijwillige inzet.

Inspelen op de vrijgekomen vrijwillige energie is vele malen efficiënter (en goedkoper) dan deze zelf proberen op te wekken met campagnes, advertenties en meer. Hoe je dat doet? Creëer momenten van vrijwillige inzet op het moment dat jij je zélf aangesproken voelt door iets in het nieuws. Gewoon iets op je socials zetten, een aanmeldpunt online zetten of zelfs een hulpvraag op NLvoorelkaar. De Nederlandse poldercultuur maakt namelijk dat een officieel beleid en de vrijwilligersactiviteit later geregeld is dan het initiatief van mensen zelf, wat vaak later weer verzandt omdat er geen structurele organisatiepower achter zit.

Zonde, want de combinatie is juist zo krachtig. Bereid je crisisrespons alvast voor want één ding is zeker: er komt altijd weer een volgende.

**ÉÉN DING IS ZEKER: ER KOMT
ALTIJD WEER EEN VOLGENDE
CRISIS**

Naast de energie die er bij een crisis loskomt in de samenleving, kun je ook op de **energie inspelen die je terugziet in de trends** van dit e-book.

Activiteiten met een duidelijke tijdsinvestering zijn gewenst. Eenmalige/kortdurende activiteiten (als kennismaking), challenges en activiteiten die je met een groepje kunt doen zijn populair. Diversiteit doet eten (of naja: vrijwilligen) en laat mensen zelf meedenken en beslissen in wat/hoe ze dat doen en waardeer ze voor hun inzet.

Tja, heel nieuw is het allemaal niet. Volgens prof. dr. Lucas Meijs weten we deze dingen al tientallen jaren. De truc is dan ook niet weten, maar doen. Het goed toepassen en je blijven aanpassen aan wat vrijwilligers enthousiast maakt, is dé kunst van de vrijwilligerscoördinator •

MACRO TRENDS VRIJWILLIGERSWERK

Het onderzoeken van trends geeft inzichten. Organisaties die trends kunnen toepassen op manieren die hun missie bevorderen, zijn flexibeler, capabeler en veerkrachtiger te midden van uitdagingen zoals de pandemie. Wat zijn de belangrijkste trends op macro niveau?

TREND: TIJD

Vóór de pandemie gaven steeds meer vrijwilligers al de voorkeur aan flexibiliteit wat zich uitte in veel meer reacties op eenmalige klussen of korte termijnprojecten. De technologische vernieuwing van de vrijwilligerssector door de pandemie heeft die trend alleen maar vergroot. Zo hebben de toegenomen virtuele mogelijkheden een grotere pool van vrijwilligers in staat gesteld om op elk moment van de dag of nacht met organisaties in contact te komen. Vrijwillige inzet kan (en wordt verwacht) daarmee steeds flexibeler te zijn!

TREND: TECHNOLOGIE

Vrijwilligerswerk is steeds gemakkelijker online te vinden, wat meer concurrentie betekent. Maar het betekent ook makkelijker gevonden worden, bijvoorbeeld door Google Search of Google Jobs, dat sinds 2 jaar ook vrijwilligerswerkvacatures indexeert en toont in het zoekoverzicht. Ook de vrijwilligersplatformen zelf zijn slimmer. Zo matchen onze platformen met een slim algoritme passend vraag en aanbod aan elkaar o.b.v. interesse en locatie, en borgen slimme algoritmes de veiligheid. Tenslotte kan AI zoals Chat GTP helpen met het schrijven van vacatureteksten (zie Tip Guide).

TREND: ECONOMIE

Het doen van vrijwilligerswerk hangt positief samen met het hebben van betaald werk⁵. De hoeveelheid uren die men vrijwillig inzet hangen juist samen met het *niet* hebben van betaald werk, zoals gepensioneerden of mensen met een WW uitkering. Een *booming* economie zorgt dus voor méér mensen die zich flexibel willen inzetten. De voorspellingen voor de economie en arbeidsmarkt in 2023 lopen behoorlijk uiteen... het belooft dus een interessant jaar te worden voor de vrijwilligerswerkbereidheid.

TREND: DOING GOOD EVOLUTIE

Filantropie kent vele facetten en vrijwilligerswerk is er een van. Vaak is er weinig overlap tussen vrijwilligerswerk en andere facetten van filantropie zoals het doneren van geld. De verbreding naar goed doen is wordt echter steeds duidelijker en zichtbaarder. In de vorige editie van dit e-book bleek al dat slechts 12% van de vrijwilligers ook doneert aan de organisatie waar zij actief zijn. 25% zou nog meer willen doneren als dat gevraagd werd en 35% van de vrijwilligers die nog niet doneert zou hiervoor wel openstaan. Ook impact challenges zijn enorm populair. In 2022 deden er gemiddeld ruim 900 mensen per maand mee, 3x zoveel als in 2021.

TREND: GENERATIE VRIJWILLIGERSWERK

Het is wel duidelijk *dat doing good* en vrijwilligerswerk menseigen is en dus van alle generaties. Vrijwilligerswerk in Nederland vergrijsd dan ook niet. Het is wél een afspiegeling van onze samenleving die gemiddeld steeds ietsje ouder wordt. Wel zijn er duidelijke verschillen tussen generaties in de voorkeuren voor het vrijwilligerswerk. Die kunnen ontstaan uit zowel de tijdsgeest als gebonden zijn aan leeftijd/ervaring. Zo voelen babyboomers zich vaak vanuit moreel plichtsbesef geroepen om te vrijwilligen, zoeken zingeving en willen met hun kennis en ervaring 'iets teruggeven'. Millenials willen hun specifieke talenten graag inzetten voor maatschappelijke verandering, bijvoorbeeld sociale (on)gelijkheid. Ze zijn handig online, maar 'offline' vaardigheden zoals klussen in huis zijn vaak nog niet zo bekend en dus niet zo bemint. Er is geen goed of fout hier, onthoud dat als je als organisatie 'jongere' vrijwilligers wil, er mogelijk ook een andere invulling van het werk bij hoort. •

⁵ <https://www.movisie.nl/publicatie/oudere-vrijwilliger-beschouwd>

WAT HET OPLEVERT: SOCIAL IMPACT

In 2022 werden er ruim 140.000 matches op onze platformen gemaakt. Wat leveren die op?

51 DAGDELEN VRIJWILLIGE INZET PER PERSOON PER JAAR

In ons onderzoek gaven ruim 9.000 vrijwilligers aan gemiddeld **51 dagdelen per jaar** vrijwilligerswerk gedaan te hebben via het platform. Dat is meer dan vorig jaar, waar het gemiddelde op 49 uitkwam en meer dan een verdubbeling t.o.v. 2020 waar het aantal dagdelen door corona daalde naar 24 per jaar. In de jaren voor corona lag het gemiddelde op 62 dagdelen per jaar.

Net zoals vorig jaar geven de respondenten aan dat ze **gemiddeld 11 dagdelen** per match op het platform per jaar helpen. 39% van de respondenten vrijwilligt 1 dagdeel per week en 19% zelfs meer dan 1 dagdeel per week ('meer' is gemiddeld 2,8 dagdelen per week!).

MÉÉR INZET PER PERSOON

31% van de respondenten in het onderzoek geeft aan dat ze door het platform méér vrijwilligerswerk zijn gaan doen. Dat is iets meer dan vorig jaar (29% gaf toen aan méér te zijn gaan doen). De redenen zijn dat het platform helpt om makkelijker en meer vinden dat bij hun interesses past (37%), bij hun vaardigheden (31%), in de buurt (16%) en flexibel/eenmalig is (16%).

De groep vrijwilligers tussen de 60 en 80 jaar zetten zich het regelmatigst in. Gemiddeld doet 70% van hen elke week een dagdeel vrijwilligerswerk of meer. Dat is iets minder dan vorig jaar, toen gaf 75% aan één keer of meer per week te helpen. Er zijn nauwelijks verschillen tussen regio's in Nederland.

Leeftijd vertoont een positief verband met het aantal dagen vrijwilligerswerk per jaar. Hou ouder, hoe meer je vrijwilligt. Het lijkt logisch want deze doelgroep heeft vaak meer tijd te besteden aan onbetaald werk. “Maar het geven van je tijd aan een ander of goed doel is ook iets waarin je moet groeien als persoon”, aldus Lucas Meijs. Vrijwilligers onder de 20 vrijwilligen vormen een uitzondering: zij vrijwilligen meer dan de twintigers (resp. 37 dagdelen per jaar (een halve meer dan vorig jaar vs 32 dagdelen per jaar, 2 meer dan vorig jaar). 70-plussers besteden de meeste dagen per jaar aan vrijwilligerswerk: gemiddeld 67 dagdelen per jaar. Vanaf de 80 doen mensen het wat rustiger aan met gemiddeld 57 dagdelen per jaar vrijwilligerswerk.

Lucas Meijs: “Je ziet dat de online platformen in dit onderzoek niet (alleen) incidentele vrijwilligers aantrekt. De deelnemende vrijwilligers zijn echt behoorlijk actief”.

IN DIT ONDERZOEK ZIE JE DAT DIT ONLINE PLATFORM BEHOORLIJK ACTIEVE VRIJWILLIGERS AANTREKT

Leggen we de cijfers naast die van de EU en de wereld⁶, dan zien we dat de deelnemers aan dit onderzoek daar ver daarboven scoren. In de EU geeft 34% van de vrijwilligers aan slechts één keer per jaar iets te doen en in de wereld 58%, in vergelijking met 5% in dit onderzoek (95% doet dus meer). 11% van de Europese vrijwilligers en gemiddeld 15% van de vrijwilligers globaal doet elke maand vrijwilligerswerk, vs 85% in dit onderzoek.

Conclusie: Nederland blijft een enorm vrijwilligerswerklân en online platformen leveren hier een duurzame bijdrage aan.

⁶ 2022 State of the World's Volunteerism Report | UN

IMPACT OP ZO ONGEVEER ALLE IMPACTGEBIEDEN / SDG'S

Sustainable Development Goals (SDG's) zijn duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, vastgesteld door de Verenigde Naties voor de periode 2015-2030. De agenda bestaat uit zeventien doelen. Samen vormen deze een mondiale agenda waarmee in 2030 drie van de grootste uitdagingen van deze tijd beëindigd moeten worden: armoede, ongelijkheid en klimaatverandering. De SDG's vormen hiermee ook een **internationaal raamwerk en definitie voor het vage begrip 'impact'**.

Tussen de 17 SDG's bestaat een afhankelijkheid omdat sommige doelen voorwaardelijk zijn voor het realiseren van anderen. Geen honger (SDG2) is bijvoorbeeld afhankelijk van het behoud en herstel van ecosystemen (SDG15) om in de toekomst voldoende gewassen te kunnen verbouwen. Sociale en economische doelstellingen kunnen alleen gerealiseerd en behouden worden als bepaalde ecologische grenzen niet overschreden worden (zie figuur 1).

Figuur 1 Wedding Cake-model van het Stockholm Resilience Institute

De vrijwillige inzet die via de platformen tot stand komt, draagt bij aan maar liefst 15 van de 17 SDG's:

- **SDG 1: No poverty 13,9%.** Vrijwilligerswerkactiviteiten en acties ondersteunen gezinnen die leven in armoede (van maaltijden tot schoolspullen tot sport) én helpen voorkomen waar mogelijk.
- **SDG 2: No hunger 4,5%.** De categorie 'Maaltijden & Koken' op onze platformen dragen direct bij aan de voedselvoorziening van iedereen in Nederland. Van organisaties zoals de Voedselbank tot inwoners die voor hun buurt iets extra's koken.
- **SDG 3: Good health & wellbeing 17,5%.** Helpen maakt je happy is niet voor niks ons motto - vrijwillige inzet helpt zowel diegene die hulp vraagt en ontvangt, als diegene die helpt. Sociaal contact is een van de belangrijkste bijdragers voor *wellbeing* en de meest gematchte categorie op de platformen.
- **SDG 4: Quality education 9,6%.** De categorieën 'Huiswerkbegeleiding' en 'Taal en lezen' op onze platformen dragen direct bij aan deze SDG.
- **SDG5: Gender equality 0,03%.** Diverse diversiteitsprojecten en goede doelen voor vrouwen maken gebruik van onze platformen om vrijwilligers te vinden.
- **SDG6: Clean water & sanitation 0,00%**
- **SDG7: Affordable and clean energy 0,18%.** Op onze platformen vind je diverse internationale, landelijke en lokale projecten rondom duurzame energie. Van bestuursleden bij energiecoöperaties tot fondsenwervers of communicatie vrijwilligers.
- **SDG8: Decent work and economic growth 6,20%.** Op de participatieladder naar een betaalde baan is de stap naar onbetaald werk, vrijwilligerswerk dus, een hele belangrijke.
- **SDG9: Industry innovation and infrastructure 9,84%.** De sociale techniek van NLvoorelkaar draagt bij aan een samenleving waar iedereen op zijn manier aan kan bijdragen.
- **SDG10: Reduced inequalities 24,61%.** Iedereen kan op zijn manier helpen of hulp vragen, uit welk 'nest' je ook komt. Het platform brengt mensen bij elkaar die elkaar normaal niet ontmoeten. Dit zorgt voor begrip en nieuwe verbindingen en daarmee kansen voor iedereen.

- **SDG11: Sustainable cities and communities 9,84%.** Ons vrijwillige netwerk maakt steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam.
- **SDG12: Responsible consumption and production 0,10%.** Steeds meer vrijwilligerswerkactiviteiten en challenges richten zich op duurzame consumptie- en productiepatronen.
- **SDG13: Climate action 0,89%.** De categorie Natuur en Milieu maar ook een paar challenges richten zich op klimaatverandering en de positieve impact die je hierop kunt uitoefenen.
- **SDG14: Life below water 0,10%.** Op onze platformen vindt je acties van o.a. Stichting Noordzee, de Plastic Soup Foundation, Plastic Surfer en Beach Cleanup om zo onze zeeën en wateren te beschermen.
- **SDG15: Life on land 0,10%.** Als vrijwilliger kun je op onze platformen bijdragen aan het herstel en het duurzaam gebruik van ecosystemen op het vasteland, bossen en biodiversiteit.
- **SDG16: Peace, justice and strong institutions 0,00%**
- **SDG17: Partnerships for the goals 2,58%.** Onze samenwerking met SDG Nederland en doorvertaling naar onze partners en platformdeelnemers.

Figuur 2 De impact van NLvoorelkaar per Sustainable Development Goal (SDG)

NIEUWE & JONGERE VRIJWILLIGERS

Al sinds de start van onze platformen in 2011 merken we dat online platformen nieuwe en vooral ook jongere vrijwilligers aantrekt. Het zoekgemak (vanaf de bank lekker scrollen in het verzameloverzicht), de slimme matching en de frisse look & feel helpen hierbij. Ook in 2022 was **de helft van alle nieuwe vrijwilligers 40 jaar of jonger**.

Uit het onderzoek bleek ook dat **36% van de vrijwilligers niet alleen jong maar ook 'nieuw' is**: ze hadden nog nooit of in de afgelopen 5 jaar geen vrijwilligerswerk gedaan. Ook dit is consistent met vorig jaar.

MEER EIGEN KRACHT, MINDER ZORG

De helft van de **particuliere hulpvragers** in het onderzoek, die het platform gebruiken om voor zichzelf of iemand in hun netwerk vrijwillige hulp te vragen, geeft aan dat het platform (erg) noodzakelijk voor hen is om de hulp te vinden die nodig is. De andere helft vindt het een fijne toevoeging. Tussen de leeftijdsgroepen zit weinig verschil, alleen jongeren onder de twintig geven aan dat ze iets minder afhankelijk zijn van het platform (34% noemt het platform (erg) noodzakelijk).

Daarbij geeft 53% van de particuliere hulpvragers in het onderzoek aan dat ze door het platform ook beter weten waar ze hulp kunnen vragen in hun gemeente, voelt 53% zich minder bezwaard om het te vragen en vindt 46% op het platform de hulp die ze anders niet hadden gekregen. **Nuldelijnszorg** dus op en top!

De **redenen dat men om hulp vraagt** via een platform zijn heel divers maar wel al een aantal jaar ongeveer hetzelfde:

- Ik heb niemand om het te vragen: 19%
- Ik wil meer nieuwe mensen ontmoeten: 16%
- Ik wil geen hulp van mijn netwerk: 16%
- Ik kan andere hulp niet betalen: 13%
- Ik wil mijn omgeving niet belasten: 11%
- Ik wil het zelf regelen: 9%
- Ik durf het niet te vragen: 5%

Tenslotte geeft **72% aan dat het doen van vrijwilligerswerk hun hulpvraag (deels) heeft opgelost**. Er is dus een heleboel 'omgedacht': van vrijwillige hulp vragen naar aanbieden. Zo kom je ook in contact met nieuwe mensen, creëer je een stukje zingeving, structuur en ontdek je je eigen talenten. Vorig jaar was dit nog 'maar' 62%. Daarnaast levert het de maatschappelijke extra vrijwillige impact op. Win-win!

“MIJN MOOISTE ERVARING: DAT ER REACTIES UIT HET HELE LAND KWAMEN OP MIJN VRAAG OM MIJN MOEDER EEN HART ONDER DE RIEM TE STEKEN MET EEN KAARTJE”

MINDER EENZAAMHEID

In 2022 is veel eenzaamheid door het platform verholpen. Niet alleen zijn er ruim 41.000 matches gemaakt op dit thema, er is ook 'omgedacht'. Eenzaamheid leent zich hier namelijk perfect voor: als je een maatje zoekt, dan kun je vaak ook een maatje zijn. Of je gaat vrijwilligerswerk doen om zo je netwerk te vergroten en eenzaamheid te verminderen of voorkomen. Twee vliegen in één klap.

50% van de respondenten in dit onderzoek geeft aan dat vrijwilligerswerk (erg) geholpen heeft bij het opdoen van nieuwe contacten en het verminderen van hun eenzaamheid. •

SCIENCE TALK

MET PROF. DR. LUCAS MEIJS

& Stephanie A. Koolen-Maas • Philine S.M. van Overbeeke • Jeffrey L. Brudney

Rotterdam School of Management, Erasmus University

Vrijwilligerswerk kan gezien worden als een door de mens aangeboden, hernieuwbare hulpbron of grondstof, die kan worden verbouwd en gerecycled, en waarvan het volume zowel positief als negatief door de mens kan worden beïnvloed. Alarmerend lijkt deze grondstof steeds "schaarser" te worden. Een nadeel van deze conceptuele benadering is dat deze de nuance en dynamiek van verschillende vormen van vrijwilligerswerk en vrijwillige grondstoffen wegneemt, alsmede de mogelijke transities van de ene in de andere vrijwillige grondstof die gedurende de 'vrijwilligerscarrière' plaatsvinden.

Daarom hebben we onlangs een bredere metafoor voor de vrijwillige grondstoffen ontwikkeld. Deze helpt ook bij werving, management en behoud. En geeft deze een eerste aanzet voor een gezond vrijwilligers-ecosysteem. De conceptualisatie geeft ook een actieve rol aan vrijwilligerscoördinatoren en de samenleving, omdat het inzicht biedt in de acties van professionals en de maatschappij om de vrijwillige inzet te vergroten en te verduurzamen.

We stellen voor vrijwilligerswerk te zien vanuit de 'bron' van de vrijwillige grondstof. Wij ontwikkelden een mooie zee-metafoor, omdat we toch in dezelfde 'vijver vissen':

1. Wilde zalm
2. Kweekvis
3. Plankton

Wilde zalm representeert de 'originele', 'traditionele' vrijwillige grondstof. De intrinsieke motivatie om goed te doen gekoppeld aan structureel bijdragen. Deze is natuurlijk enorm

gewild omdat ie – mits goed 'bereid'- voor de beste en langste inzet zorgt. Het 'binnen hengelen' van deze soort (vrijwilliger/vis) wordt echter steeds duurder en moeilijker door overbevissing en wellicht dalende populatie.

Kweekvis is relatief nieuw en nog niet zo populair door z'n reputatie van wisselende kwaliteit. Dit soort vrijwilligers worden 'gekweekt' bij derde partijen: bedrijven die hun medewerkers laten vrijwilligen, universiteiten met hun studenten, platformen als NLvoorelkaar, dagen als NLdoet, thema's zoals daten-met-je-hart of welzijn-op-recept. Ze bevatten een enorme potentie, mits goed gekweekt en, op het type vis aangepast, goed 'bereid'.

De spontane vrijwillige grondstof wordt gepresteerd door plankton, de voeding van alle vissen (en ook vrijwillige inzet!). Kenmerkend zijn de snelle pieken van vrijwillige inzet, constante beweging en het ineens opkomen 'vanuit het niets'; de ongeplande beschikbaarheid. Vrijwilligersorganisaties hoeven niet veel te doen om deze 'vis' te vangen, deze vrijwilligers staan ineens op de stoep. Maar dan moet de organisatie wel klaar zijn om van plankton iets 'eetbaars' te maken, om in de metafoor van de vrijwilligersmanager als chef te blijven.

Het vrijwilligerswerk in Nederland en een specifieke organisatie hoeft niet uit één grondstof te bestaan. Voor verschillende doelen of in de loop van de tijd kan het uit verschillende of gecombineerde bronnen van grondstoffen ontstaan. De herkomst heeft wel grote invloed op de beste vang tactiek, groei en behoud van elke vrijwilligersgrondstof, ergo jouw 'keuken en receptenboek' (vrijwilligersbeleid).

Maar een goede combinatie van grondstoffen maakt het vrijwilligerswerk wel veerkrachtig en duurzaam, zeker voor de organisatie!

Lucas: "Een platform zoals NLvoorelkaar laat zien hoe een 'kweek-vijver' samenhangt met 'wilde zalm' en 'plankton'. Zo geven vrijwilligers gemiddeld 51 dagdelen per jaar! Het lijkt erop alsof de 'kweek-visjes' doorgroeien naar 'wilde zalm'. Maar er is ook ruimte voor 'plankton' met de kleine do-good klussen."

De wilde zalm, kweekvis en plankton vrijwilligers hebben allemaal hun eigen doelen, voorgeschiedenis, vindplaatsen en voorkeuren en brengen hun eigen unieke voordelen en uitdagingen met zich mee. [In ons nieuwste wetenschappelijk artikel](#) vind je een handig overzicht waar je met vrijwilligersbeleid praktisch op in kunt spelen.

Nadrukkelijk pleiten wij ervoor om de vrijwillige grondstoffen als collectieve verantwoordelijkheid te zien, samen op weg naar duurzame vrijwillige inzet. De grondstoffen kunnen opnieuw worden verbouwd en zijn te transformeren van de ene in de andere vorm. Wij zijn er met z'n allen verantwoordelijk voor dat dit goud voor de samenleving nog generaties lang behouden blijft. Dat we de grondstoffen niet uitputten door slecht vrijwilligersmanagement! Kijk dus breder dan je eigen organisatie, of verder dan dat ene jaar dat een vrijwilliger aan jou haar tijd doneert. Met z'n allen moeten we zorgen voor een duurzame voedingsbodem en vrijwilligers-ecosysteem waarin iets goeds doen (nog meer) floreert. •

OVER
DIT ONDERZOEK,
METHODE &
NLVOORELKAAR

OVER NLVOORELKAAR

NLvoorelkaar.nl is het grootste platform voor vrijwillige inzet in Nederland. We zien de grote 'harige' droom (BHAG) op onze platformen elke dag met zo'n 400 matches dichterbij komen. In 2025 willen we 1 miljoen mensen geïnspireerd hebben tot het omzetten van hun tijd en talent in maatschappelijke impact!

Met inspirerende communicatie campagnes, innovatieve activatietechnieken als *gamification*, e-matching of *geotargetting* én een altijd up-to-date en compleet overzicht van alle vrijwilligers- en *doing good* activiteiten bereiken en matchen we jaarlijks duizenden mensen. Elke twee minuten vinden een hulpvrager en vrijwilliger elkaar via onze slimme marktplaatsen op maat.

Naast NLvoorelkaar.nl zijn er inmiddels **70 aangesloten actieplatformen en vacaturebanken**. Modulair opgebouwd en helemaal in te richten naar eigen behoefte dus altijd passend bij de behoefte en het budget van gemeenten, vrijwilligerscentrales én bedrijven.

Benieuwd naar onze platformen, campagnes, samenwerkingskansen of gewoon ons team? Lees verder op [NLvoorelkaar.nl/zakelijk](https://zakelijk.nlvoorelkaar.nl/zakelijk) of vraag een vrijblijvende rondleiding of demo aan via <https://zakelijk.nlvoorelkaar.nl/contact>.

**“IN 2025 MAKEN ER EEN
MILJOEN MENSEN IMPACT
VIA EEN PLATFORM”**

OVER DIT ONDERZOEK

Het jaarlijkse onderzoek én de database waarop dit e-book gebaseerd is, is de afgelopen 10 jaar uitgegroeid tot het grootste onderzoek naar vrijwillige inzet in de EU. Hieronder vind je alle ins- en outs van dit onderzoek.

METHODE

Dit e-book bevat de feedback van **17.273 respondenten**, allemaal deelnemers van één van de 70 *doing good* platformen van [NLvoorelkaar](#) / [Social Care Network](#).

Alle actieve deelnemers van de platformen zijn per e-mail uitgenodigd om deel te nemen aan een online vragenlijst onderzoek. De online vragenlijst sloot 7 december 2022 en is in dezelfde maand geanalyseerd. Het vragenlijstonderzoek is opgezet, uitgevoerd en geanalyseerd door NLvoorelkaar i.s.m. prof. dr. Lucas Meijs, Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM).

Daarnaast bevat dit e-book de 'bigdata' van bijna 200.000 platformdeelnemers, welke anoniem zijn geanalyseerd.

**IN 10 JAAR UITGEGROEID NAAR
HET GROOTSTE VRIJWILLIGE INZET
ONDERZOEK VAN EUROPA**

DEMOGRAFIE

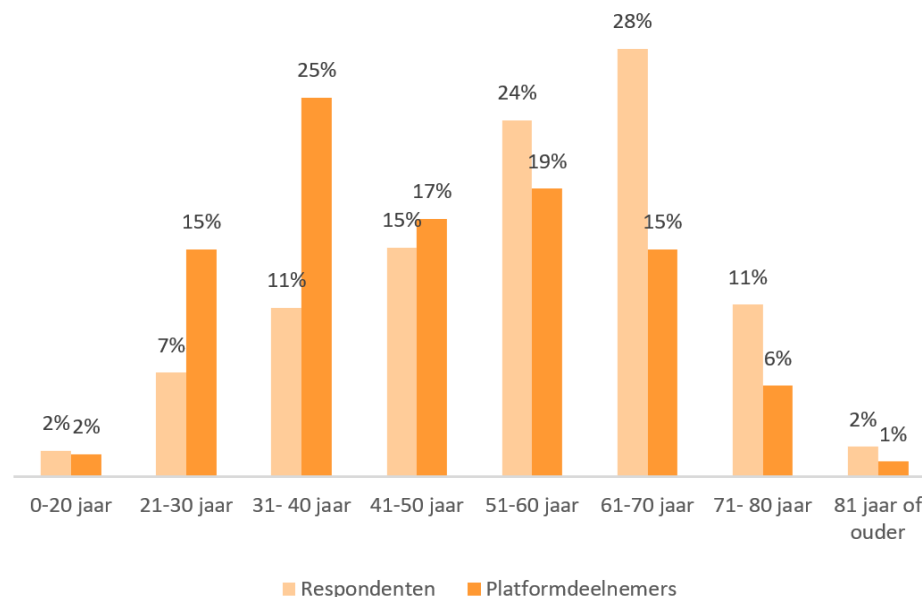
49% van de respondenten (8.438 mensen) in het jaarlijkse onderzoek gaf aan vrijwilliger te zijn. 25% bleek een particuliere hulpvrager (4.279 mensen), 18% een maatschappelijke organisatie (3.108 mensen), 6% (1.000 mensen) zowel

een vrijwilliger als particuliere hulpvrager en 3% (448 mensen) zowel een vrijwilliger als maatschappelijke organisatie.

Naar verhouding hebben iets minder vrijwilligers het vragenlijstonderzoek ingevuld dan er op de platformen actief zijn. Ook waren respondenten, met name de vrijwilligers, gemiddeld wat ouder. Dit is inherent aan de gebruikte methodiek van vragenlijst onderzoek.

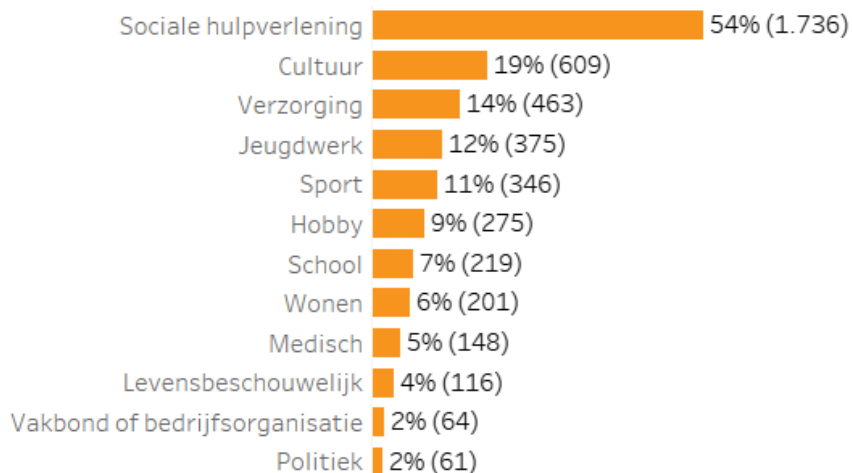
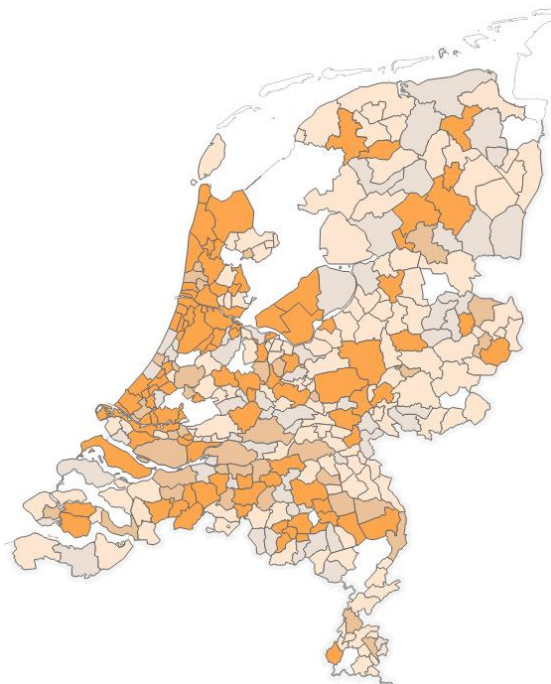
TYPE DEELNEMER	RESPONDENT	PLATFORMDEELNEMER
Vrijwilliger	53%	62%
Maatschappelijke organisatie	19%	15%
Particuliere hulpvrager	28%	23%

De respondenten zijn netjes over Nederland verdeeld en volgen hierin de verstedelijking van Nederland en de spreiding van de platformdeelnemers die in heel Nederland actief zijn.

Van de respondenten woont 60% in een stad en 40% in een dorp.

De deelnemende maatschappelijke organisaties zijn zeer divers: van lokale verenigingen, regionale of landelijke stichtingen tot internationale non-profits. De sociale hulpverlening sector springt er bovenuit (54%), met cultuur (19%) en verzorging (14%) daaropvolgende sectoren.

REPRESENTATIVITEIT

Het responspercentage van dit onderzoek is hoog (15,7%) en de externe validiteit zeer goed (betrouwbaarheidsniveau 99% met een foutmarge van 1%).

Dit betekent dat de resultaten van dit onderzoek representatief zijn voor de rest van de doelgroep. Houd er wel rekening mee dat dit onderzoek is uitgevoerd onder platformdeelnemers: mensen die hiervoor voldoende online- en taalvaardig zijn.

DANKWOORD

Dit onderzoek is in december 2022 uitgevoerd in samenwerking met prof. dr. Lucas Meijs, Rotterdam School of Management, Erasmus University (RSM). Ontzettend veel dank aan Lucas en collega's voor het samenstellen van deze mooie 9e editie.

Enorm veel dank ook aan ieder van de 17.273 respondenten en de ruim 200.000 deelnemers van NLvoorelkaar.nl en de aangesloten platformen zoals Zorgzaam010.nl, Vrijwilligerstilburg en Almelovoorelkaar.nl. Jullie maken dagelijks het verschil en zijn daarmee een inspiratie. Door en voor jullie gaan we elke dag met veel passie aan het werk om nóg meer impact en innovatie te realiseren.

Tenslotte zijn we ontzettend dankbaar voor de meer dan 70 partners met wie we dagelijks dit impact avontuur mogen aangaan. Alleen samen krijgen we het voor elkaar. Dankjewel voor het vertrouwen en de kans om samen met jullie vrijwillige inzet te innoveren!

BLIJF OP DE HOOGTE

Het doorlezen van dit e-book is een goede eerste stap om je vrijwilligersbeleid vorm te geven, te optimaliseren of te beginnen met de revolutie van *doing good*. Wil je op de hoogte blijven van de nieuwste inzichten over vrijwillige inzet, slimme toepassingstips, de digitale revolutie van vrijwilligerswerk en meer? Meld je aan op zakelijk.nlvoorelkaar.nl/blog

Geen zorgen: het is gratis, je kunt je altijd afmelden en we zijn hartstikke druk met mensen matchen dus je ontvangt maximaal 1 mailtje per maand!

info@nlvoorelkaar.nl
+31 888 000 603

www.nlvoorelkaar.nl
www.nlvoorelkaar.nl/zakelijk